

**CONTABILITATEA – FURNIZOR DE INFORMAȚII ÎN MEDIUL
ECONOMIC**
**ACCOUNTING – INFORMATION PROVIDER FOR ECONOMIC
ENVIRONMENT**

BAJAN Maia, dr., conf.univ.,
Academia de Studii Economice a Moldovei
mbajan@mail.ru
CAZACU Olga, studentă
Academia de Studii Economice a Moldovei
cazacu04olga@gmail.com

Abstract. *For every company accounting information is deemed, mirror of work. Accounting, through its role of information provides users of external and internal data on position and performance of the entity, which will serve as a knowledge base in making decisions on the future of work. Accounting information addresses much-diversified public users, such as internal users, external users. Based on the information provided by accounting and presented in financial statements can make decisions that are consistent with business reality.*

Keywords: *accounting, accounting information, user information, qualitative characteristics, financial situations.*

Introducere. În economia modernă informația furnizată de contabilitate este extrem de importantă atât pentru utilizatorii interni cât și pentru cei externi. Pe plan primordial, contabilitatea prin scopul său de bază ce ține de prezentarea informațiilor în situațiile financiare se consideră „cheia de succes al oamenilor de afaceri”, prin care acestora li se prezintă drumul de desfășurare și dezvoltare a activității economice.

Relațiile unei entități cu mediul economic în care aceasta își desfășoară activitatea generează nevoia de informații. Actualmente în mediul economic, unde riscurile și incertitudinea sunt întâlnite tot mai des, apare necesitatea de a acorda o importanță deosebită informațiilor furnizate de contabilitate. Contabilitatea, prin rolul său de informare, oferă utilizatorilor externi și interni date cu privire la performanțele entității, care vor servi ca bază informațională în luarea deciziilor de desfășurare a activității pe viitor.

Astfel, în contextul actual al dezvoltării economiei și creșterii gradului ei de complexitate, informația contabilă trebuie să dezvolte corespunzător ca arie, conținut și operativitate, în așa fel, încât aceasta să fie în măsură să furnizeze datele necesare pentru luarea deciziilor.

Contribuția contabilității la realizarea obiectivelor strategice ale managerilor se manifestă și sub forma asigurării informațiilor necesare controlului, determinării gradului de răspundere și efectului, la diferite locuri de muncă, ceea ce permite depistarea rezervelor interne, a supra cheltuielilor și pierderile.

Volumul imens al informațiilor care personalizează și fragmentează elementele ce definesc performanța financiară a entităților, tendința divergenței între teorii, precum și importanța informațiilor furnizate de contabilitate pentru procesul decizional au motivat alegerea subiectului prezentei lucrări.

Rezultatele cercetării. Contabilitatea și-a dezvoltat puterea de cunoaștere a situației

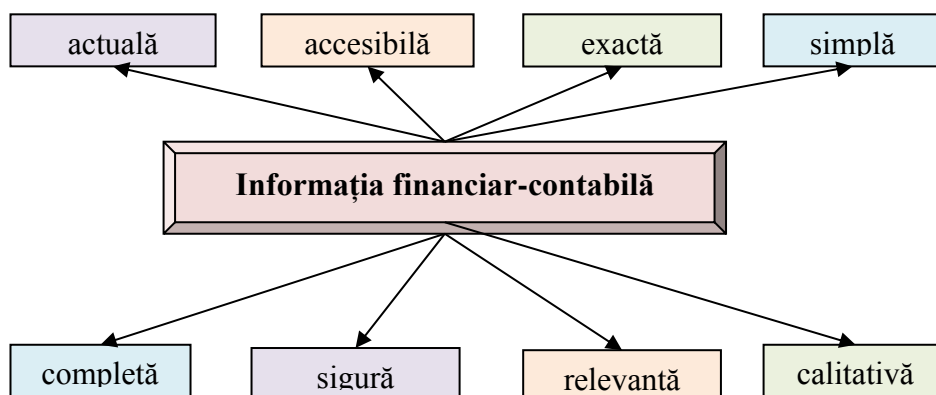
economice și financiare, astfel încât să poată furniza, în condiții optime, informațiile necesare luării celor mai juste decizii. Ca sursă de informații oferite utilizatorilor, ea presupune un proces complex desfășurat în mod organizat, care integrează persoane, proceduri și tehnologie informațională. Deoarece fiecare persoană fizică și/sau juridică este parte integrată a societății, atunci putem afirma ca contabilitatea se realizează în serviciul interesului public și pentru totalitatea utilizatorilor indiferent de scopul fiecăruia.

Contabilitatea și-a dezvoltat puterea de cunoaștere a situației economice și financiare, astfel încât să poată furniza, în condiții optime, informațiile necesare luării celor mai juste decizii. Informațiile contabile oferă utilizatorilor de informații posibilitatea de alegere a programelor optime și fixarea unei anumite linii de politică economică.

Tendința actuală a informației contabile constă în adoptarea permanentă la transformările inerente produse în desfășurarea activității economice, precum și în realizarea obiectivului de conformare cu directivele în domeniul contabilității ale Comunității Economice Europene. Realizările în acest domeniu au fost posibile prin efectuarea numeroaselor adaptări și perfecționări de natură contabilă, care au luat în considerare și modificările permanente ale legislației fiscale.

Activitatea contabililor este ghidată de reprezentarea obiectivă a realității economice, deziderat ce poate fi atins prin respectarea reglementărilor domeniului și principiilor de deontologie profesională. Numai că uneori, pentru a îndeplini acest scop, este nevoie de mai mult decât respectarea regulilor. Facem referire la acele abilități care transformă munca contabililor și auditorilor într-o artă. Considerăm că sarcina acestora de a surprinde și comunica realitatea economică prin intermediul cifrelor și situațiilor financiare reprezintă mai mult decât simple calcule și formule contabile, ci mai degrabă raționament, logică, creativitate și moralitate [6, p.36].

Valorificarea informației contabile în cadrul comunicării financiare se justifică în condițiile când utilizatorii acesteia o utilizează cu scopul de a vedea realitatea economică a entității și totodată pentru a lua cele mai bune decizii. Pentru adoptarea unor decizii corecte, informația financiar-contabilă trebuie să dispună de anumite trăsături prezentate în figura 1.

Figura 1. Trăsăturile informației financiar-contabile

Sursa: elaborat de autori după [8]

Pentru luarea deciziilor corecte drept bază servesc informațiile contabile examinate de utilizatori nu doar sub aspect cantitativ, care prezintă multitudinea informațiilor furnizate, ci și sub aspect calitativ - prin care se prezintă credibilitatea oferită informației. Valoarea informației financiar-contabile este analizată în funcție de scopul pentru care este utilizată și de utilizatorul

acesteia. O informație contabilă are valoare, dacă sprijină utilizatorii în obținerea rezultatelor scontate în urma procesului de luare a deciziilor de managementul intern și pentru părțile externe, cum ar fi creditorii, investitorii, autoritățile de reglementare și fiscale [8, p.61].

Sistemul financiar-contabil presupune organizarea și desfășurarea de activități cu privire la colectarea și stocarea datelor referitoare la operațiunile derulate de entitate, prelucrarea acestora și obținerea de informații utile pentru planificarea și realizarea activităților entității, precum și furnizarea informațiilor care asigură interesul utilizatorilor externi. Nevoile informaționale ale utilizatorii interni și externi sunt prezentate în tabelul 1.

Tabelul 1. Nevoile informaționale ale utilizatorilor de informații

Utilizatorii de informații	Tipul utilizatorilor	Nevoile informaționale ale utilizatorilor
Managerii entității	interni	interesați de informațiile contabile pentru luarea deciziilor de gestiune
Investitorii	externi cu interes direct față de entitate	interesați de profitul entității și de capacitatea acesteia de a plăti dividendele
Băncile		interesați de capacitatea entității de a rambursa creditul și de a plăti dobânzile
Furnizorii		interesați de solvabilitatea entității și de capacitatea de a-și plăti datoriile
Clienții		interesați de continuitatea activității entității pentru a-și putea onora comenzile
Salariații		interesați de stabilitatea locului de muncă, mărimea salariului entității de a rambursa creditul și de a plăti dobânzile
Serviciul fiscal	externi cu interes indirect față de entitate	interesați de informațiile contabile care permit evaluarea bazei impozabile
Biroul de statistică		interesați de colectarea datelor pentru întocmirea statisticilor naționale

Sursa: elaborat de autori

Deși la prima vedere considerăm că principalii utilizatori de informație contabilă sunt cei interni, atunci trebuie să realizăm că utilizatorii de informații pot fi și cei externi (*investitori, creditorii, furnizori etc.*):

- ✓ managerul are nevoie de informații contabile pentru o organizare mai eficientă și eficace a entității;
- ✓ creditorii, instituțiile financiare și furnizorii cu care colaborează entitatea sunt preocupați dacă aceasta își va onora obligațiile;
- ✓ salariații vor să-și previzioneze viitorul la un loc de muncă stabil, bine plătit și cu unele perspective de dezvoltare profesională și avansare în timp;
- ✓ organele de control care gestionează respectarea obligațiilor fiscale;
- ✓ organele statale și alte autorități publice administrează corect și coerent informațiile furnizate de contabilitate pentru a adopta o politică economică eficientă.

Standardizarea și normalizarea informației contabile, pe de o parte, iar pe de altă parte tendințele spre particularizarea produselor și serviciilor orientează contabilitatea spre o consolidare a sistemelor de informație, deopotrivă informațiile externe și interne.

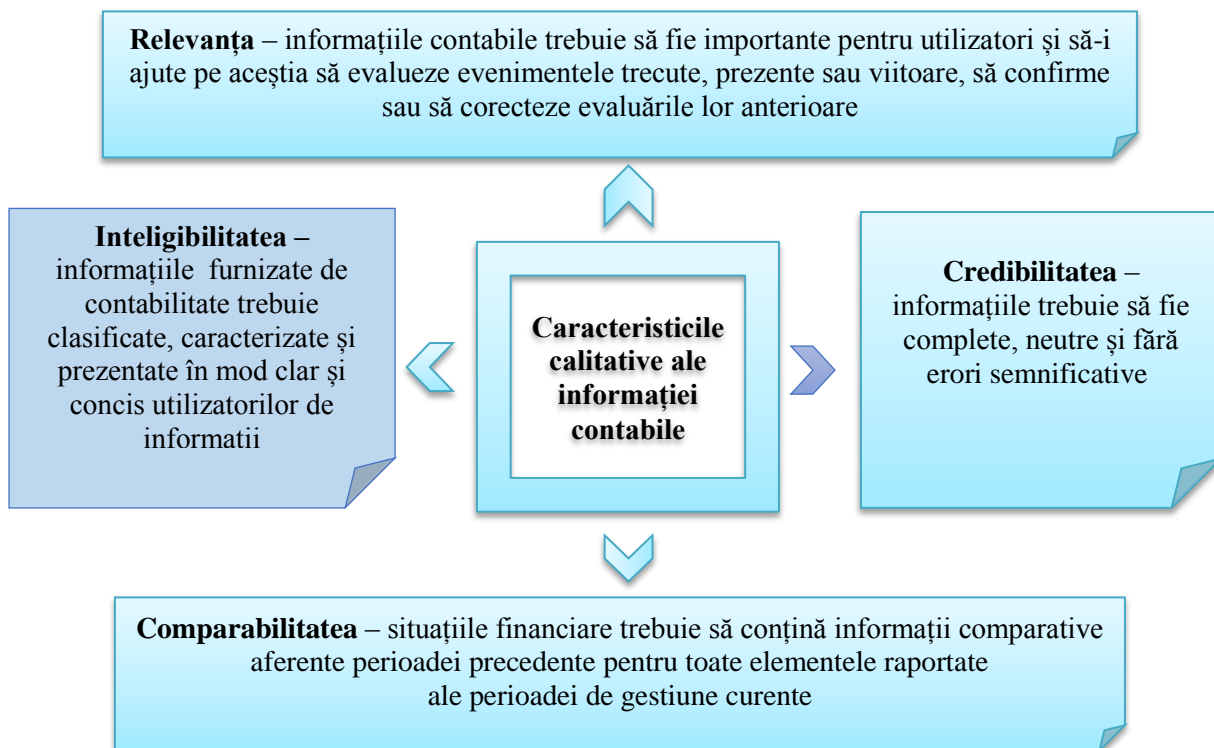
Atât utilizatorii interni, cât și cei externi au acces la informațiile prezentate de contabilitate.

Utilizatorilor externi le este prezentată informația contabilă în formă standardizată redată prin situațiile financiare, completate anual și semestrial. Totodată, utilizatorilor interni, de exemplu managerii, au acces și la informații nestructurate, care includ informații cu diferite comparații, completări și detalieri referitoare la aspectele trecute și la acțiunile ce urmează a fi realizate în viitor de entitate.

Informațiile incluse în situațiile financiare sunt obținute prin utilizarea unui limbaj specific, anumitor reguli și principii, care permit codificarea datelor reprezentate, toate acestea asigurând reprezentarea ordonată și inteligibilă a realității economice a entității.

Factorii esențiali ce determina **utilitatea** informațiilor pentru utilizatorii existenți și potențiali în luarea deciziilor sunt reprezentați și de **caracteristicile calitative ale informațiilor financiare**. Rolul acestor caracteristici calitative este de a realiza un echilibru între informațiile generate și îndeplinirea obiectivului situațiilor financiare ale entităților economice. Având în vedere faptul că obiectivul informației contabile constă în satisfacerea nevoilor utilizatorilor de informație contabilă, nevoi ce sunt complexe și, uneori, contradictorii, putem considera că difuzarea informației constituie o sursă de putere, ceea ce impune ca procesul de difuzare a informației contabile să fie rolul unor decizii economice bine argumentate.

În conformitate cu art. 6 (2) al Legii contabilității nr.113 din 27.04.2007 și pct. 11 din SNC „Prezentarea situațiilor financiare”, informațiile prezentate în situațiile financiare trebuie să corespundă caracteristicilor calitative prezentate în figura 2, care conduc la obținerea unei imagini fidelă a patrimoniului și a situației financiare a entității.

Figura 2. Caracteristicile calitative ale informației contabile

Sursa: elaborat de autori în baza [1,2]

Informația furnizată de contabilitate se distinge față de alte profesii prin asumarea responsabilității față de interesul public, față de toate părțile interesate în activitățile desfășurate de

entitate: acționari, salariați, furnizori, bănci, buget etc. Contabilii livrează nu doar situații sau cifre, ei livrează informații, soluții alternative, management financiar, adică plusvaloare oricărui proiect. Contabilii nu sunt doar în slujba entităților unde sunt angajați, dar și în slujba profesiei contabile de a oferi informații privind poziția și performanța entității în serviciul interesului public.

Contabilitatea ca furnizor de informații are drept scop oferirea datelor necesare pentru efectuarea analizei financiare, care totodată urmărește corectitudinea, calitatea și cantitatea informațiilor prezentate. Indiferent de destinatarii și obiectivele acestora, informațiile contabile trebuie să corespundă anumitor caracteristici calitative, pentru a face distincție dintre informațiile viabile și cele inutile.

Caracteristicile calitative ale informației sunt atributele care determină utilitatea informației oferite de situațiile financiare [3, p.19]. Nu orice informație contabilă reprezintă și un rezultat pentru utilizatori, respectiv aceasta trebuie să parcurgă un șir de etape pentru a fi redată prin indicatori financiari și cu o exactitate mai aprofundată.

În cadrul informării economice, aria informațiilor oferite de contabilitate este foarte extinsă, ele apărând ca informații specifice, particulare, rezultate din interpretarea și prelucrarea prin intermediul logicii contabile a mișcărilor de valori provocate de activitățile creatoare. Fiind considerată principala sursă de date a sistemului informațional economic, contabilitatea se prezintă drept instrument de bază pentru cunoașterea, gestiunea și controlul patrimoniului și al rezultatelor obținute de către entități.

Relevanța informațiilor contabile constă în asigurarea unei dezvoltări stabile, precum și realizarea ciclurilor ce caracterizează finalitatea activităților. Producerea informațiilor contabile la nivelul unei entități este asigurată de practicienii contabili în cadrul sistemului informațional contabil. Aceste informații trebuie să satisfacă nevoile și să prezinte utilitate pentru toți cei care formează categoria utilizatorilor, produselor contabilității, fapt pentru care difuzarea lor trebuie să se constituie într-un proces dinamic și rațional, ca urmare a negocierii și compromisurilor stabilite între entitate și factorii externi.

Menționăm că în timp, informațiile contabile s-au impus atât prin valoarea cognitivă ridicată, cât și prin ponderea ce o dețin în volumul total al informațiilor economice. În prezent informația furnizată de contabilitate are un rol deosebit în cunoașterea și analiza multilaterală a fenomenelor și proceselor constituind baza elaborării deciziilor.

Funcționarea adecvată a unei entități, realizarea obiectivelor previzionate este posibilă prin constituirea un sistem informațional, care oferă materia primă informațională necesară în stabilirea și îndeplinirea obiectivelor manageriale, a sarcinilor, competențelor și responsabilităților atât manageriale, cât și prezentarea reală a poziției și performanței entității în viziunea utilizatorilor externi de informație.

Concluzii. Informația contabilă reprezintă o componentă semnificativă a informației economice și, totodată componenta de bază a sistemului informațional contabil. În linii generale, informațiile furnizate de contabilitate asigură cunoașterea și controlul situației patrimoniale.

Pentru un viitor imprezvizibil, informația contabilă va constitui componenta cea mai importantă a sistemului informațional economic la nivelul fiecărei entități și aceasta pentru faptul că fiecare utilizator interesat de mersul entității recurge la informație contabilă, deoarece este singura sursă care poate furniza imaginea reală a activității entității.

Pentru perioada actuală și, totodată, pentru cea viitoare contabilitatea constituie un mijloc sau o metodă de obținere a informațiilor economico-financiare utile atât pentru managementul entității și proprietarii acesteia, cât și pentru o gamă diversă de utilizatori, ceea ce îi conferă un caracter din ce în ce mai social. Dezvoltarea contabilității și implicit creșterea ofertei de informații de această natură a condus la sporirea cererii produselor furnizate de contabilitate, venită din partea unor utilizatori ale căror necesități informaționale depind de mediul economic, politic, juridic, social și cultural în care acționează.

Informațiile contabile se adresează unui public de utilizatori foarte diversificat, precum: utilizatori interni, utilizatori externi (cu interes direct și interes indirect asupra activității entității). În baza informațiilor furnizate de contabilitate și prezentate în situațiile financiare se pot lua decizii care să fie în concordanță cu realitatea mediului de afaceri. Prezentarea unor informații contabile calitative duce la fundamentarea deciziilor economice corecte în scopul asigurării și al desfășurării unei activități eficiente în condițiile actuale de competitivitate și profitabilitate.

Referințe bibliografice:

1. ALBU N., STERE M. *Contabilitate managerială aprofundată*. București: Editura Economică, 2003, 326 p.
2. LAZARI L., ȚURCAN L. *Relevanța informațiilor contabile în procesul decizional*. În: Contabilitatea, auditul și analiza economică între conformitate, schimbare și performanță. Conferința științifică internațională din 2 aprilie 2015. Chișinău: ASEM, 2015, pp. 12-18.
3. *Legea contabilității nr. 113 din 27.04. 2007*. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 29.06.2007, nr.90-93/399.
4. *Manualul Codului Etic al profesioniștilor contabili. Prezentarea consiliului pentru standarde internaționale de etică pentru contabili*. Disponibil pe: <http://www.mf.gov.md>
5. MUNTEANU P., ISTRATE A. *Raționamentul profesional și credibilitatea informațiilor contabile: probleme și așteptări*. În: Contabilitatea și auditul în contextul integrării economice europene: progrese și așteptări. Conferința științifică internațională din 5 aprilie 2013. Chișinău: ASEM, 2013, pp. 35-37.
6. *Standardele Naționale de Contabilitate*. Disponibile pe: <http://www.mf.gov.md>
7. STATE V., TĂNASE. L., *Bazele contabilității: de la principii la tehnici și metode*. București: ProUniversitaria, 2016., 229 p.
8. TABĂRĂ N., BRICIU S. (coordonatori) și alții. *Actualități și perspective în contabilitate și control de gestiune*. Iași: Editura TipoMoldova, 2012, 626 p.